

Oddelek popoldanskega varstva v vrtcu »Mladi rod« ob Peričevi ulici.

Popoldne v vrtcu

V vzgojno-varstvenem zavodu »Mladi rod« je organiziran oddelek za vzgojo in varstvo v popoldanskem času. Oddelek je odprt v enoti zavoda Peričeva 6, od 1. X. 1972 dalje, in sicer od 13. ure do 20.30 ure.

V oddelek je vključeno 17 otrok. To je mešana starostna skupina, od dveh do sedmih let. Glede na starostno specifičnost je kljub občasni odsotnosti posameznih strokovnih delavcev v oddelek vključeno predšolskih skupin polno zasledena skupina.

Preden se je oddelek odprl, je bilo povpraševanje po popoldanskem varstvu zelo veliko. Kasneje se je izkazalo, da potrebe staršev na področju vzgojno-varstvenega zavoda Mladi rod le niso bile tako pereče in da bo dovolj en oddelek. Starši vseh vključenih otrok so upravi zavoda predložili dokumentacijo o delovnem času. Otroke teh staršev je zavod vključil v popoldansko vzgojo in varstvo ali v izmenično varstvo, da otrok obiskuje matični oddelek dopoldan, popoldanski oddelek pa tisti teden popoldan, ko so starši na delovnem mestu v popoldanskem času.

Ob ustanavljanju popoldanskega oddelka se je zavod srečal s številnimi problemi organizacijskega in kadro-

skega značaja. Vzgojiteljic ni dovolj za dopoldansko delo, še teže bi bilo dobiti vzgojiteljico, ki bi sprejela popoldansko delo v starostno mešani skupini. Vendar je zavodu uspelo pritegniti k sodelovanju upokojeno vzgojiteljico, ki je prevzela odgovornost za vzgojo in varstvo v popoldanskem oddelku.

Po tehtnem premisleku, kako pridobiti še prostor za popoldanski oddelek, so organizatorji sklenili, da se utesni otroke, ki so vključeni v dopoldansko varstvo pri popoldanskem počitku. Tako je ena izmed igrainic ob 13. uri pripravljena na sprejem otrok, ki preživijo v zavodu popoldan in tudi del večera. Otroci dobijo v zavodu popoldansko malico in večerjo, ki je pripravljena enakovredno kosilu. Oskrbnino plačujejo starši po enaki lestvici kot starši otrok v dopoldanskem varstvu.

Preden je oddelek sprejel varovance, je bil organiziran roditeljski sestanek, na katerem so starši in uprava zavoda izmenjali mnenja, pogovorili so se o organizaciji oddelka in delu v njem. Starši so bili seznanjeni tudi z dnevnim redom oddelka. Otroci prihajajo od 13. ure do 14.30; v tem času so organizirane individualne zaposlitve otrok v igralnici, ob primernem vremenu pa na

igrišču. V času od 14.30 do 15. ure se otroci pripravljajo na malico in pojedjo popoldanski obrok. Od 15. do 17. ure se odvijajo skupne zaposlitve iz vseh področij predšolske vzgoje: intelektualno, telesno, estetsko in moralno področje, individualne zaposlitve, trajanje le-teh pa je odvisno od starosti posameznega otroka. Del tega časa je namenjen tudi sprehodom. Čas od 17.30 do 18.30 je namenjen osebni negi, pripravi na večerjo in večerji. Do 20.30 pa se otroci igrajo v skladu s svojimi željami, odhajajo v spremstvu staršev domov, tisti pa, ki ostanejo najdalj, lahko dobijo po želji še manjši obrok hrane, sadje ali napitek.

Oddelek popoldanske vzgoje in varstva pa ima še nekoliko širši pomen. Določene dni v tednu se v ta oddelek vključujejo tudi tisti otroci, katerih starši so določeno popoldne na delovnem mestu, ko doprinesejo ure za proste sobote.

V vzgojno-varstvenem zavodu Mladi rod, v enoti Črtomirova 14, je organizirano popoldansko varstvo ob sredah do 20. ure. Vrtec je odprt do 16. ure, kasneje pa dežurna tovarišica zbere otroke k igri v igralnici, kjer jim nudi varstvo in popoldanski obrok hrane. Otroci, ki so organizirani v to dodatno obliko dejavnosti zavoda je šest in starši doplačujejo oskrbnino po izračunu dejanskih stroškov.

Govorimo o dopoldanski in popoldanski vzgoji in varstvu otrok, pa vendar so vzgojno-varstveni zavodi odprti od 5.30 do 16. ure. Nekateri zavodi so odprti celo do 18. ure. Mislim, da se je delovni dan zavodov s temi novimi oblikami vzgoje in varstva razširil na celodnevno skrb za predšolske otroke, njih varstvo in vzgojo in da so zavodi kljub organizacijskim težavam kos tudi takim nalogam, ki jih narekuje razvoj naše družbe.

ZMAGA GLOGOVAC

Za lepšo govorico

Strokovnjaki pomagajo govorno prizadetim otrokom

Zavod za usposabljanje slušno in govorno prizadetih otrok v Ljubljani je poslal v vrtec svoje sodelavce, logopede. S to široko akcijo želi zavod zajeti čim več predšolskih otrok v starosti od treh do sedmih let, to je do vstopa otrok v šolo, v področje svojega delovanja. Namen akcije je vključiti otroke z govornimi motnjami v govorno terapijo in odpraviti govorne napake posameznikov do vstopa v šolo, kar pomeni, preprečiti čim več motenj, ki zavirajo vpljavo na uspešnost otrok v šoli.

V vzgojno-varstveni zavod Mladi rod sta prišli logopedinji, tovarišica Jarčeva in Trampuževa. Sedaj sta že dobri znanci otrok v tem vrtcu in otroci jima rečejo kar tovarišica, prav tako kot imenujejo svoje vzgojiteljice.

Vse otroke, starejše od treh let — takih je v vseh enotah zavoda »Mladi rod« 425 — sta testirali, ugotovili motnje v razvoju posameznika, postavili diagnozo in določili terapijo. Odkrili sta da je v našem zavodu 64 logopatov, največ otrok pa ima motnje: rotacizem kot napako. V začetku razvoja govora jeto prehodna pomanjkljivost, ko otrok izgovarja namesto glasu r glas l ali j, ki pa se praviloma po tretjem letu izgubi. Če se ta napaka ohrani dalj časa, govorimo o govorni motenosti. Naslednja pogostna motnja je interdentalni sigmatizem, kadar otrok izgovarja sičnike in šumnike med zobmi. Unilateralni sigmatizem pa je enostransko izgovarjanje, kar je lahko tudi posledica pretiranega sesanja dudke ali prsta.

Logopedinji individualno delata z vsakim logopatom enkrat tedensko petnajst do dvajset minut, odvisno od starosti otroka in njegove individualne zmogljivi-

vosti. Pri delu uporabljata metode predšolske vzgoje, predvsem metode igre, razgovora, neposrednega opazovanja, pripovedovanje otroka ob določeni vsebini. Bili sta prisotni v skupini, pri zaposlitvi iz vzgojnega področja razvoja govora, ki jo je vodila vzgojiteljica. Pri tem sta opazovali govorno sposobnost in sproščenost otrok, ko so le-ti v sveji igralnici med svojimi vrstniki. Logopedinji menita, da bosta z vztrajnim delom lahko odpravili napake pri večini otrok do vstopa v šolo.

Logopedinji sta imeli tudi razgovore s starši prizadetih otrok. Razložili sta jim nastanek in motnjo v govoru njihovega otroka, hkrati, pa sta dali tudi ustna in pismena navodila za delo staršev s prizadetimi otroki doma.

Logoped v vrtcu pomeni za otroke z govornimi motnjami načrtno in sistematično odpravljanje govornih napak v obdobju otrokovega razvoja, ko je otrok še zelo dojemljiv za oblikovanje pravičnega izgovora glasov. Le-to je težje doseči v šolskem obdobju, ker se hkrati že pojavljajo druge psihične motnje, kot kompleks manjvrednosti zaradi zbadanja sošolcev, bolesta samokritičnost in podobno.

Otroku v vzgojno-varstvenem zavodu pomeni pravilna izreka bolj sproščeno življenje med vrstniki, saj njegova napaka lahko deluje kot zavora v socialnih odnosih in v celotnem psihofizičnem razvoju. Logoped, ki prihaja v vrtec razbremenjuje tudi starše, da jim ni treba iskati strokovne pomoči izven vzgojno-varstvenega zavoda in voditi otrok k logopedskim vajam v popoldanskem času.

ZMAGA GLOGOVAC

Radi bi dobili več dela

Usposabljanje duševno prizadete mladine

Demonstracijski eksperimentalni center za dnevno varstvo in delovno usposabljanje duševno prizadete mladine se je preselil za Bežigrad; prostore so dobili v paviljonu ob Kržičevi ulici, odstopila jim jih je vojašnica Ljube Šercerja.

O delu te ustanove je spregovoril njen ravnatelj Pavel Smolej:

»Za Bežigrad smo se preselili iz zdravstvenega doma v Vevčah; tam so nam morali odpovedati gostoljubje, ker

prostore potrebujejo za svojo dejavnost. S sredstvi in vestransko pomočjo mestnega ter republiškega društva za pomoč prizadetim otrokom, s finančnim prispevkom občine Center in s sredstvi našega zavoda, smo dobili in opremili prostore za Bežigradom. Tu se vsak dan zbere približno 40 otrok, ki jih delovno usposabljamo in zaposluje. Gojenci so iz vseh ljubljanskih občin. V zavodu delajo od 7. do 14. ure, starši pa jih lahko pripeljejo tudi ob 6. uri in odpeljejo ob 15. uri. Otroke varujemo in jih vključujemo v družbo, ki

jim je primerna. Seveda pa jih tudi zaposlimo glede na njihove sposobnosti; opravljajo lažja ročna dela, izdelujemo tudi voščilnice, lesne in keramične izdelke, dekleta pa se ukvarjajo z ročnimi deli. Ta dejavnost je vezana tudi na kooperacijo; z nekaterimi podjetji lepo sodelujemo, veseli bi bili, če bi bilo takšnih še več.

Gre za poizkusno obdobje. Financira nas Temeljna izobraževalna skupnost; sredstva, ki jih sami ustvarimo, porabimo za material in nagrade gojencem.«

S. D.

Nadvse koristna pomoč

V podaljšanem bivanju je zajetih skoraj tisoč šolarjev

V šolskem letu 1971-72 je bilo na šestih popoldnih in dveh podružničnih osnovnih šolah za Bežigradom organizirano podaljšano bivanje učencev v šoli. 981 učencev je bilo razdeljenih v 52 oddelkov. V to obliko varstva je bilo zajetih 24 odstotkov vseh šoloobveznih otrok.

Ko so analizirali motive, zaradi katerih so starši in učiteljski zbori pošiljali otroke v podaljšano bivanje, so dobili te podatke: 36 odstotkov otrok se vključi zaradi varstva, ker so starši zaposleni, 38 otrok zaradi pomoči pri učenju, 16 odstotkov zaradi varstva in vzgoje, ker so socialno, materialno ali vzgojno ogroženi spričo neurejenih družinskih razmer, 10 odstotkov pa zaradi varstva in pomoči pri vzgoji, ker imajo samo enega od staršev.

Zanimiva je izobrazbena struktura staršev, katerih otroci so v varstvu: 17 odstotkov očetov in 31 odstotkov mater ima nepopolno osnovno šolo, 10 odstotkov očetov in 20 odstotkov mater ima popolno osnovno šolo, 35 odstotkov očetov in 24 odstotkov mater ima strokovno izobrazbo kvalificirane delavca, 2 očeta in 7 mater je nepismenih, 9 otrok živi v rejniških družinah, drugi starši pa imajo srednjo, višjo ali visoko izobrazbo.

27 odstotkov učencev v podaljšanem bivanju prejema otroški dodatek, 12 odstotkov otrok dobi socialno pomoč za prehrano; v 68 družinah vlada alkohol, v 9 družinah sta celo oba roditelja alkoholičarja.

Profesorji v podaljšanem bivanju pomagajo otrokom, da pridobivajo delovne navade, pomagajo jim pri učenju in vsakdanjem življenju.

ŠOLSKA GLASILA

Vse bežigradske osnovne šole izdajajo svoja šolska glasila. V njih objavljajo literarne prispevke, novice iz šolskega življenja, uganke in podobno. Imena šolskih glasil so: Kidričev rod (izhaja na osnovni šoli B. Kidriča), Prve brazde (M. Jarc), Šolski vrtljak (M. Pečar), Mladi rod ob Savi (F. Ravbar in Sentjakob), Šolar iz Stožice (D. Kumar in Ježica), Zlata voda (F. Bevk) in Lastovka (V. Kraigher).

V glasilih sodelujejo člani literarnih krožkov, likovniki, humoristi in člani razrednih in šolskih skupnosti.

Naučijo se plavati in smučati

Sola v naravi je ena izmed aktivnosti, ki se v osnovnih šolah v zadnjem času vedno bolj razvija. Sestavljena je iz plavalnega tečaja, ki je namenjen otrokom 4. razredov in smučarskega tečaja, ki se ga udeležijo učenci petih razredov.

Lani se je od 505 učencev četrtilnih razredov udeležilo plavalne šole v naravi 293 otrok. Osnovna šola F. Bevk je tečaj pripravila v Jadranovem

pri Crikvenici, D. Kumar in podružnična šola Ježica v Savudriji, šoli Dr. V. Kraigher in M. Pečar pa v Umagu. V šolskem bazenu B. Kidriča pa so tečaj pripravile ostale tri šole za približno 200 otrok.

Smučarski tečaji so se zvrstili na Mali planini v domu črnuških planincev. Od 473 petošolcev iz šestih osnovnih šol se jih je udeležilo 410 otrok.

Skoraj polovica

V preteklem šolskem letu je bilo skoraj polovico učencev bežigradskih osnovnih šol vključenih v razne prostovoljne dejavnosti. Na vseh šolah delujejo številni krožki, ki jih lahko razdelimo v tri skupine: kulturno-umetniška, tehniška in telesnovzgojna dejavnost.

V prvi skupini sta najbolj privlačna literarni, dopisniški ali novinarski krožek, ki je deloval na vseh šolah in ga je redno obiskovalo 169 učencev. V folklornih krožkih, ki so bili na štirih šolah, je bi-

lo vključenih 90 učencev. Imajo pa še recitacijske, dramske, lutkovne, likovne, glasbene in filmske krožke.

Učenci, ki jih veseli tehniška dejavnost, imajo na šolah veliko izbire. Lani so se lahko udeleževali v modelarstvu, radoamaterstvu, fotografiranju, kolesarstvu, kino sekciji, v prometnem krožku, krožku za popraviljanje učil, maketarskem krožku ter pri ženskih ročnih delih.

Telesnovzgojna dejavnost se vedno bolj razvija v okviru SSD. Lani so delovale

tele sekcije: judo, košarka, roket, atletika, splošna telesna vzgoja, streljanje, namizni tenis, gimnastika, smučanje in plavanje.

Vse te prostovoljne dejavnosti učencev niso razvite na vseh šolah. Posamezne šole upoštevajo želje učencev in možnosti šole, pri telesnovzgojni dejavnosti pa navadno sodelujejo z bližnjimi športnimi organizacijami, ker je na ta način učencem zagotovljeno športno delovanje tudi po končani osnovni šoli.

Frizerski salon

Sonja

Titova 194

Svojim strankam
želim srečno novo leto
in se priporočam